

http://politiken.dk/ibyen/nyheder/fokus/museum_saertillaeg/ECE2074463/julie-nord-hvis-jeg-tegnede-en-helikopter-igen-ville-jeg-kaste-op/

[iByen](#) 13. sep. 2013 KL. 08.53

Julie Nord: »Hvis jeg tegnede en helikopter igen, ville jeg kaste op«

Før efterårets museumsudstilling i Aalborg fortæller hun om 12 år på den danske kunstscene.

[Hemmelighed. Hos Julie Nord hænger en serie tegninger, hvor der er spor af hendes gamle univers, selv om billederne er anderledes enkle og luftige. De skal ind i et hemmelighedsrum på udstillingen på Kunsten i Aalborg, fortæller hun. - Foto: SIMON FALS](#)

Camilla Stockmann

Julie Nord

Dansk billedkunstner. Født 1970 i København. **Uddannet** på Kunstakademiet i København fra 1994 til 2001. **Julie Nord**s værker indeholder ofte både eventyrellementer og surrealisme. **Har** haft en lang række udstillinger på både danske og udenlandske kunstmuseer herunder en soloudstilling

på ARoS i Aarhus. **Modtager** af flere arbejdslegater fra Statens Kunstfond samt produktionsstøtte fra Kunststyrelsen. *Research: Politikens Bibliotek*

Først var det følelsen af fuldendelse. Så kom mætheden. Dernæst kvalmen. Og mens Julie Nord den novemberdag i 2010 vandrede gennem salene på ARoS – Aarhus Kunstmuseum og tog afsked med sin store soloudstilling, inden den lukkede ned, blev fornemmelsen kun stærkere.

»Det blev en fysisk følelse af, at hvis jeg nogensinde tegnede en helikopter igen, ville jeg kaste op«, fortæller hun.

Helikopteren sværmede rundt i flere af kunstnerens fortættede og urovækkende billedfortællinger, hvor også dukkebørn, dødningshoveder og dyr fabulerede om kap med hinanden.

Det var dette billedunivers, der havde båret Julie Nord frem til, hvor hun stod – som den unge danske kunstner, både kunstsamlere og kritikere bifaldt. En samtidskunstner, der fik lov at udstille solo på et af landets største museer. Det var hun klar over.

>>LÆS OGSÅ Psykedelisk surrealist har slet ikke brug for farver<<

»Men jeg fik lyst til at blive en *helt* anden. At blive *hard core* minimalist for eksempel. Jeg kunne selvfølgelig lige så godt have ønsket, at jeg var mand, to meter høj og sort«, siger kunstneren. For:

»Man er den, man er«.

Dyrene er de tavse vidner

Præcis tre år vil være gået, når Julie Nord til november åbner sin soloudstilling på Kunsten i Aalborg. I hendes atelier på Amager, hvor øens gamle godstog engang kørte larmende forbi, kigger børneansigter med deres uudgrundelige glubber på os fra deres midlertidige plads på væggen.

Hendes sirlige mønstre med skjulte monsterbrøl er med. Og dyrene er de tavse vidner. Men noget særligt er sket siden dengang.

Og det er ikke kun, fordi hvert rum i den kommende udstilling bliver et værk, som museumsgæsterne træder ind i, hvor lyden, lyset, tapetet og gulvtæppets blødhed under foden er en del af kunstoplevelsen.

>>LÆS OGSÅ [Julie Nords skønne mareridtskunst](#)<<

»Jeg måtte grave mig ind til, hvad der stadig pirrede mig. Det, jeg stod tilbage med, var papiret, mønstret og portrættet. Det blev helt bogstaveligt til: Familiemønstre«.

Julie Nord gik simpelthen i gang med at skabe en serie familie billeder. Hun bevægede sig. Det føltes rigtigt. Og, fortæller hun:

»Jeg oplevede for første gang i mit liv, at jeg ikke solgte et eneste værk fra min udstilling«.

Et sultens kunstmarked

Da Julie Nord i 2001 pakkede sine tuscher i sin taske og forlod Kunstakademiet på Kgs. Nytorv, var det med en fornemmelse af, at det hele var forbi, før det var begyndt.

»Det var så det, tænkte jeg. Her slutter eventyret. Jeg havde stået som en skjult tegnenørd ovre i hjørnet. Jeg hørte ikke med i de store grupperinger derinde, og jeg havde ikke fået det netværk, som alle snakkede om, var så vigtigt«, fortæller hun.

>>LÆS OGSÅ [Kunst og design har lagt sig i ske på Den Frie Udstillingsbygning](#)<<

På den anden side af skillevæggen i atelieret arbejder to kunstnerkolleger koncentreret. En tusch kører hen over papiret med sit hæse hvin.

Men Julie Nord tog fejl, da hun forlod Akademiet. Hun vandrede ud på et sultent kunstmarked i det økonomiske opsving efter årtusindeskiftet, hun blev en af stjernerne, og inden længe havde hun et galleri, der blæste hendes A4-ark langt over grænsen og ud på de store messer i Europa og USA.

»Det gik helt vildt stærkt. Og det var fantastisk, så hurtigt jeg kunne leve af mine ting, og overvældende, at aviserne pludselig gad skrive om mig«, siger Julie Nord.

Men hun tilføjer så:

»Det gik hen og blev vældigt hysterisk under opsvinget«.

»Det føltes som larm«.

>>**LÆS OGSÅ**[Festival indkalder til udvidelse af lyttehorisonten](#)<<

Samtalen om kunst kom til at handle om, hvor meget værkerne kostede, og hvor mange der blev solgt. Det var også, hvad der blev skrevet om i avisen.

»Og til sidst var det også det, som kunstnerne snakkede om«, siger Julie Nord.

Begærligheden havde fået fat. Med den fulgte useriøsiteten. Og når alting gik så stærkt, var der ikke tid til at tænke sig om. Eller nå helt hen til eftertanken.

Kvalmen ved en helikopter

Julie Nord beskriver det som sit *wake-up call*: første gang hun besøgte kunstmessen Art Basel i 2007.

»Folk flyver derned i deres privatfly. Kvinderne har gennemgået utallige plastikoperationer. Man taler om millioner. Og den kunst, der bliver købt, ender med stor sandsynlighed i en sikret kælder. Jeg gik rundt og betragtede hele postyret og spurgte mig selv: Er det virkelig det her, der er for enden af regnbuen? Er det virkelig min allerstørste drøm at være her? Er det grunden til, at jeg arbejder røven ud af bukserne og ikke når at se mine venner«.

>>**LÆS OGSÅ**[Morderisk akvarie og robotfilosofi: Ny udstilling diskuterer frihed med børn](#)<<

Svaret var »nej«, men der var et forbehold. Og Julie Nord befandt sig i et dilemma. Larmen gav også plus på kontoen, en indkomst, og dermed mulighed for fordybelse. Den skabte frihed til at arbejde fuldtids med kunsten.

Julie Nord forklarer:

»Det betød, at jeg ikke som mange andre var nødt til at arbejde som handicapmedhjælper og komme på atelieret tre gange om ugen«.

Jeg oplevede for første gang i mit liv, at jeg ikke solgte et eneste værk fra min udstilling.

Julie Nord om kunstmessen Art Basel i 2007

Så der stod Julie Nord. På dørtærsklen mellem to rum: det ene larmende og fyldt med lir og det andet stille, hvor kun hun selv, papiret og tuschen befandt sig. Invitation fra et museum i 2008 og et par hæderslegater gjorde, at hun kunne træde over tærsklen og blive i det ene rum. Det tyste. Hun opsgade sit galleri i København og London.

»Jeg sagde til mig selv: Nu lukker jeg for en stund den dør, der hedder galleri. Det føltes godt. Før røg mine værker ud ad døren, så snart jeg havde lavet dem. Jeg skulle hurtigt aflevere tre plets kud til en messe, og her skulle de hænge på en væg og bære mig frem mellem 5.000 andre værker. Nu begyndte jeg at beholde mine værker hos mig. Og lære dem bedre at kende«.

En transformationshistorie

Så kom Aros. Den store soludstilling. Og derefter udmattelsen og kvalmen ved synet af helikopteren. Men med udstillingen fulgte også en email fra en transseksuel kvinde på 80 år. Også den var skrevet og postet inde i det tyste rum i sjælen.

»Hun fortalte, at hun havde fået en kønsskifteoperation for 40 år siden, hvor man ikke talte åbent om den slags. Og at hun havde været på min udstilling syv gange, fordi hun læste sin egen transformationshistorie ind i værkerne. For hende handlede de især om den flygtige identitet og om, hvad et jeg er«, fortæller Julie Nord.

Den transseksuelle kvinde havde i sit eget liv følt, at hun var blevet sat ind i en konstruktion, som var hendes biologiske køn, og hun havde oplevet de forventninger, der var knyttet til det.

>>**LÆS OGSÅ** [Tre selviscenesættende kunstnere sætter gang i Frederikssund](#)<<

»Og«, fortsætter Julie Nord, »hun havde jo brudt med forventningerne og med alt, hvad det indebar af fysisk smerte og afsavn over for de mennesker, der ikke ville se hende mere. Hun havde været nødt til at skabe den virkelighed, der var hende«.

Kunstneren holder inde et øjeblik.

»Jeg blev meget rørt over, at hun skrev til mig«.

Nedturen i Norge

Det blev netop det spørgsmål – hvad er identitet, og hvordan bliver den til? – som Julie Nord

arbejdede videre med.

Til en udstilling på et galleri i Oslo skabte hun den første serie familie billeder. Der var ingen dødningehoveder. Ingen kanin, der stod og rakte tunge. Der var en hjemvendt soldat. En glemt tante. Fjerne slægtninge.

Nogle steder manglede noget – ligesom når nogen har stukket øjnene ud på en person i et familiealbum. Julie Nord var spændt og alligevel sikker på, at hun havde fat i noget rigtigt.

>>**LÆS OGSÅ** [Statens Museum for Kunst byder op til etisk diskussion mellem børn og voksne](#)<<

Men så kom nedturen i Norge. Nul billeder blev solgt.

Til sidst kan man jo være nødt til at rejse over på den anden side af jorden for at kunne trække vejret eller blive kæreste med en rocker

Julie Nord

»Jeg havde arbejdet længe på udstillingen og havde totalt minus på kontoen. Samtidig var der en massiv efterspørgsel på min gamle værker med pigerne og dødningehovederne på min hjemmeside, men de var *long gone*. Det var enormt skræmmende. Jeg vidste, at jeg ikke kunne gå tilbage og lave krummelure-billeder, medmindre jeg følte en indre nødvendighed. Og det gjorde jeg ikke«, husker Julie Nord.

Noget skete imidlertid i Tyskland. I 2011 indgik Julie Nord et nyt gallerisamarbejde med V1 Gallery, og blandt tyske kunstsamlere, der aldrig tidligere havde købt Julie Nords kunst, var der pludselig stor interesse for familie billederne.

»Så spøjst kan det være«, siger kunstneren.

Konstruerede familie billeder

På gulvet under et bord hendes atelier ligger et sort-hvidt foto fra 1920'erne eller 30'erne af et pigebarn artigt smilende og med sideskilning gennem bløde krøller. Siden har Julie Nord også lavet en serie med børnebilleder.

»Familiebilleder er jo den stærkeste virkelighedskonstruktion i vores liv. Det begynder med, at vi får lyserødt eller lyseblåt tøj på, og rammerne snævres langsomt ind, og jo mere vi vokser op, jo mere fremmedgørende føles det rum, vi er sat i. Til sidst kan man jo være nødt til at rejse over på den anden side af jorden for at kunne trække vejret eller blive kæreste med en rocker«, siger hun.

>>LÆS OGSÅ [Kunstner: »Jeg siger til mig selv, at den ikke er en kiste, men et kunstværk«<<](#)

Julie Nord har haft et liv i den professionelle kunst i 12 år. Hun taler af erfaring, men hun er ikke landet på en tinde af erkendelse, hvorfra hun taler. Hun vil ikke sættes på begreb og passer ikke ind i fortællingen med titlen 'Kunstneren, der aldrig nogensinde mere ville tegne helikoptere'.

Nogle ting kan langsomt generobres. De kan lande i skjul med hele deres overvægt af gammel bagage. Bag kunstneren hænger for eksempel en serie tegninger, hvor der er spor af hendes gamle univers, selv om billederne er anderledes enkle og luftige. De skal ind i et hemmelighedsrum på udstillingen på Kunsten i Aalborg, fortæller hun.

»Det kan også være, at helikopteren kommer tilbage en dag«, siger hun.

»Måske. Jeg ved det ikke«.

For man er den, man er.